

I. DOKTORI TANÁCS FELKÉRÉSÉRE TETT MÓDOSÍTÁSI JAVASLATOK SZÖVEGE;
AZ ELŐTERJESZTŐ DOKTORI TANÁCS EGYSÉGES JAVASLATA

I/a.

A 8. § (2) bekezdésében nyelvhelyességi hiba okán az alábbi módosítás indokolt:

„8. § (2) Ha az Ügyrendi Bizottság az eljárási szabálynak az eljárást érdemben befolyásoló megsértését állapítja meg ...„

Indoklás: *nyelvhelyességi technikai javítás*

I/b.

A 25. § (6) bekezdésében stilisztikai jellegű módosítás indokolt:

„25. § (6) Az MTMT ellenőrzést követően a kérelem [~~kiegészítendő a következőkkel~~] hez csatolni kell.”

Indoklás: *nyelvhelyességi technikai javítás*

I/c.

A 40. § (1) bekezdése a következők szerint módosul, illetve a 40. § kiegészül egy új (3) bekezdéssel (a jelenlegi (3) bekezdés ennek megfelelően (4) bekezdésre változik):

- „40. (1) A nyilvános vitára bocsátott doktori művel vagy az abban foglalt tudományos tézisekkel szemben – előzetesen írásban, vagy a nyilvános vita során szóban – bárki támaszthat szakmai kifogást (érdemi kifogás). A bírálóbizottság a névtelenül benyújtott szakmai kifogásokat figyelmen kívül hagyhatja.”

- „40. § (3) A nyilvános vitán tudományetikai és ügyrendi kifogások megtárgyalására nincs mód; az ilyen jellegű kifogások felvetése esetén a bírálóbizottság elnöke felhívja a hozzászóló figyelmét, hogy azokkal az MTA Tudományetikai Bizottságához, illetve az MTA DT Ügyrendi Bizottságához kell fordulnia, egyedi eljárást kezdeményezve. Amennyiben a vita során a doktori eljárásban illetékes tudományos osztály vagy annak tagja részéről merül fel kifogás, az osztálynak kell az eljárás megindításáról döntenie, a 45. § (2) bekezdése szerinti rendben. Indokolt esetben A bírálóbizottság elnöke a vitát követően tájékoztatja a tudományos osztályt a bejelentésről.”

Indoklás

– Az (1) bekezdéshez: *a jelenlegi szöveg nyíltan nem zárja ki, hogy névtelen, szakmai kifogásként feltüntetett, rosszbiszemű beadványok is jelenjenek meg a vitán.*

– A (3) bekezdéshez: *az etikai és ügyrendi kifogások kezelésének önálló, a nyilvános vitától független eljárásrendje van; a nyilvános vita kizárólag szakmai kérdéseket tárgyal. Amennyiben a nyilvános vitán valaki etikai vagy ügyrendi kérdést vet fel, a bírálóbizottság elnökének lehetősége nyílik a módosítás alapján, hogy e bekezdésre hivatkozva a megfelelő fórumokhoz irányítsa a felszólalót.*

I/d.

A 45. § (2) bekezdése a következők szerint módosul:

„45. (2) Az illetékes tudományos osztály megvizsgálja a bírálóbizottság állásfoglalását, majd szavaz arról, hogy ügyrendi vagy tudományetikai kifogást elő kell-e terjeszteni az adott ügyben. Amennyiben ügyrendi vagy tudományetikai kifogás nem merül fel, a tudományos osztály a bírálóbizottság döntését felterjeszti a Doktori Tanácshoz elfogadásra. Ha ügyrendi vagy tudományetikai kifogás merül fel, a tudományos osztály ügyrendi kérdésben a Doktori Tanács Ügyrendi Bizottságához, etikai kérdésben az MTA Tudományetikai Bizottságához fordul, és az erről szóló határozatát megküldi a Doktori Tanácsnak.”

Indoklás

A 45. § (2)–(4) bekezdéseiben két szabályozási elv érvényesülhet.

Az egyik a döntések hierarchikus rendjét előfeltételezi; eszerint minden döntést a magasabb szint erősít meg vagy vet el (bírálóbizottság–tudományos osztály–Doktori Tanács). A másik elv szerint viszont a bírálóbizottság állásfoglalását utólag szakmai alapon nem lehet felülbírálni. Az utóbbi elvet a DSZ 19. § (2) bekezdése, fogalmazza meg, amely szerint „A bírálóbizottság kijelölésével az osztály a doktori műben foglalt tudományos eredmények minősítésére vonatkozó szakmai döntési illetékességét a bírálóbizottságra ruházza át”, illetve a 40. § (3) bekezdése, amely szerint „A nyilvános vita után érdemi szakmai kifogás már nem terjeszthető elő”. Eszerint sem a tudományos osztálynak, sem a Doktori Tanácsnak nincs lehetősége arra, hogy a bírálóbizottság állásfoglalását szakmai alapon felülbírálja. A bírálóbizottság döntését kizárólag a Tudományetikai, illetve az Ügyrendi Bizottság döntése írhatja felül, etikai, illetve ügyrendi okokra hivatkozva. Ilyen esetben az osztálynak, illetve az osztály döntése nyomán a Doktori Tanácsnak arról kell állást foglalnia, milyen eljárást von maga után a Tudományetikai, illetve az Ügyrendi Bizottság döntése. A hatályos Doktori Szabályzat a korábbihoz képest a második elv érvényesülését tartalmazza, a javasolt módosítás ezt hangsúlyosabbá teszi, megerősíti.

I/e.

A 46. § (1) és (2) bekezdésének módosítása

- „46. § (1) A doktori eljárás során bárki írásba foglalt, névvel és indoklással ellátott kifogást jelenthet be jogszabálysértés vagy az eljárás eredményét alapvetően befolyásoló eljárási szabálysértés miatt a Doktori Tanácshoz vagy az Ügyrendi Bizottsághoz. Eljárási kifogásról az Ügyrendi Bizottság dönt.

(2) [~~Érdemi határozattal~~] Befejezett doktori ügyben a határozat meghozatala után 15 naptári nap elteltével eljárási kifogás nem terjeszthető elő. „

Indoklás

– Az (1) bekezdéshez: a módosítás lehetőséget teremt arra, hogy névtelen, szakmai kifogásnak feltüntetett, de rosszhiszemű beadványok ne legyenek előterjeszthetők a vitán.

– A (2) bekezdéshez: pontosító javaslat, mivel az eljárás nem csak érdemi határozattal zárulhat le (például kérelem visszavonása).

I/f.

A 23. § (1) bekezdés c) pontjának (és koherensen kapcsolódva a (2) bekezdés módosítása)

- 23. § (1) *A doktori eljárásból – a nyilvános vita kivételével – ki van zárva, és az érdemi elbírálásban nem működhet közre, valamint az ügy tárgyalásakor nem lehet jelen az,*
„c) aki a kérelmező közvetlen munkahelyi vezetője vagy beosztottja, [közvetlen]-munkatársa azonos szervezeti egységnél (azonos egységnek számít az azonos tanszék, intézeti osztály, kutatócsoport vagy pályázati kutatócsoport, de nem számít annak az egyetem, annak kara, a kutatóintézet, a múzeum vagy egyéb intézmény); és”
- „23. § (2) A fentieken túl nem lehet hivatalos bíráló és a bírálóbizottság tagja, aki az eljárás alapjául szolgáló doktori mű által felhasznált bármely munkában a kérelmező társszerzője [~~vagy a kérelmezővel azonos munkahelyen dolgozik.~~].”

Indoklás

A DSZ 23.§ (1) és (2) bekezdései batározzák meg a doktori eljárásban az összeférhetlenséget a doktori eljárásban résztvevők munkatársai tekintetében; a javaslat pontosító és koherencia-teremtő indítvány.

II. EGYÉNI KEZDEMÉNYEZÉSŰ MÓDOSÍTÁSI JAVASLATOK

II/a.

A 23. § kiegészítése új (4) bekezdéssel, ehhez kapcsolódva a (3) bekezdés módosítása (Fizikai Tudományok Osztályának javaslata)

- „23. § (3) Az összeférhetlenség kérdésére az adott ülés elnöke az ülés kezdetén köteles felhívni az ülésen részt vevők figyelmét. Összeférhetetlen személy az ülés elnökének szóban, bíráló, bírálóbizottsági tagság esetén pedig a Doktori Tanács Titkárságának írásban köteles jelezni az összeférhetlenségét és annak okát. Ha a kérelmező tartja összeférhetetlennek a kijelölt bírálót vagy bírálóbizottsági tagot, ezt ugyancsak a Doktori Tanács Titkárságának kell írásban jeleznie (36. § (2) bekezdés). A (4) bekezdésben foglaltak kivételével az összeférhetlenséget – a kérelmező előterjesztésére vagy hivatalból – a Doktori Tanács állapítja meg, szükség esetén az Ügyrendi Bizottság véleményét is kikérve.”
- „23. § (4) Az (1) bekezdés d) pontjában, illetve a (2) bekezdésben foglalt, társszerzőségről fakadó kritériumtól abban az esetben el lehet tekinteni, ha a kérdéses munkák nagy kísérleti együttműködésben születtek (100-nál több társszerző). Ebben az esetben a társszerzői alapon fennálló összeférhetlenség megítélése az illetékes tudományos bizottság javaslata alapján a tudományos osztály feladata. Az erről hozott döntés rövid indoklását a személyi javaslatához csatolni kell. Továbbá a bírálati munka megkezdése előtt mind a felkért, az (1) bekezdés d) pontja, illetve a (2) bekezdés szerinti kritériumokat nem teljesítő bírálónak, bizottsági tagnak és a pályázónak nyilatkozatot kell tennie, hogy nem áll fenn összeférhetlenség.”

Indoklás

– A javasolt módosítás lehetővé teszi, hogy azokon a tudományterületeken, ahol száznál több szerzővel rendelkező cikkek kerülnek publikálásra, a társszerzőség megléte ne jelentsen automatikus összeférhetlenséget, hanem az érintett tudományos osztály döntsön ebben a kérdésben. A javaslatot támogatja az a tény is, hogy a Fizikai Tudományok Osztálya a habitusvizsgálatnál „A teljes tudományos közlemények idézettsége teljes tudományos munkákban” táblázatnál a száznál több szerzős cikkek hivatkozásait, ha a jelölt társszerző, nulla súlyfaktoriall veszi figyelembe, gyakorlatilag minimalizálva ezen a közlemények figyelembevételét a habitusvizsgálatban. Az Doktori Szabályzat 23. §-ára vonatkozó kiegészítés ennek a gondolatnak a kiegészítése az összeférhetlenség tekintetében.